

serie KI-stations: Midden-Drenthe Beilen

1947-'49	1954	1956	1985	1989	1996	1998
Mantinge ('47) 290 dr. koeien	Mantinge-Westerbork 2002 1e ins. Oosterhesselen e.o. 2229 1e ins. Zweeloo-Sleen 4526 1e ins. Midden-Drente 7572 1e ins.	Midden-Drenthe 18.937 1e ins.	KI Drenthe 132.954 1e ins.	KI NoordWest 734.094 1e ins.	Holland Genetics 1.711.327 1e ins.	CR Delta 1.525.986 1e ins.
Oosterhesselen ('48) 1245 dr. koeien						
Zweeloo ('48) 952 dr. koeien						
Sleen ('49) 1010 dr. koeien						
Beilen ('49) 1360 dr. koeien						
Grolloo ('49) 458 dr. koeien						

De aankopers van Midden-Drenthe bleken kenners van de favoriete bloedlijnen waaruit ze vaak in eigen regio de keus wisten te bepalen.

De beide preferente stieren waren geen vroegbloeiërs: bij het tweede examen bleken ze pas op de top van hun kunnen.

specteur Sake Oosten op stap ging met de aankoopcommissie, vaak in het spoor van voorzitter Roelof Reinders.

Hoogtepunt van het jaar vormde de stierenkijkdag op de stations in Beilen, Westerbork en Zweeloo: met bussen werden de kijkers rondgereden. Tot 1962, toen

KI-reputaties: Hans Uwland

'Bij de huidige Nederlandse KI is te veel romantiek en te weinig zakelijkheid', aldus de dierenarts Hans Uwland in 1975. Hij pleitte voor grotere eenheden, bij KI Zuidwest-Nederland bleef hij aandringen op nieuwe fusies, zodat een modern beleid kon worden uitgevoerd. Daarbij was gebruik van diepvriessperma een voorwaarde, de tweede revolutie volgens Uwland. De eerste was de invoering van de KI, het gebruik van gescheiden sperma noemde hij de derde. De geniale vernieuwer werd eind jaren tachtig vredesactivist en vestigde zich in een Noord-Fries dijkhuysje – met de KI bemoeide hij zich niet meer.

tweejarige bij Doeke Oosterbaan in Peins aangekochte Rudolf Sikkema. Zelf boekte de zeer gevulde zoon van Jelsumer Rudolf Jan 43 op de keuring in Ommen mooie successen, zijn dochters blonken uit in melkproductie en melkbaarheid, terwijl ze kwalitatief voldoende in huis hadden om hun vader bij de tweede keuring preferent te maken. Vader Rudolf Sikkema maakte het als elfjarige nog volop mee.

Feest in Beilen dus, maar minder mooi was het enige jaren later gesteld met de

mooi ingevoerd in het landelijke veld, maar Drenthe koos voor de weg van de geleidelijkheid en daarbij werd de inbreng van mannen als Berend Wiarda en Jan Haveman zeer gewaardeerd. In het uitgebreide station in Beilen vonden de wachtstieren onderdak, terwijl de provinciale VB op de zolderverdieping de computers inschakelde. Nog even was het de vraag: zou men aansluiting zoeken bij het oostelijke blok of bij het noordwestelijke? De Drentse inbreng was de moeite waard: in Duitsland waren (door Meppel) zoons van Starlite en Sheik – de S-stieren – met succes geselecteerd, terwijl vanuit Midden-Drenthe Steinmann aantrad: een Sheikzoon, die opvallend veel duurzame dochters heeft weten te leveren.

In 1991 werd in Beilen door NoordWest een nieuwe stal gebouwd voor 200 wachtstieren. Toen RO Drenthe in 1998 definitief de deuren sloot werd het stierenbeeld – gemaakt door Gerardus Adema – overgebracht naar de CR Delta-stal bij Beilen, vlakbij de plaats waar vrijwel vijftig jaar eerder de KI weifelend van start was gegaan.

Reimer Strikwerda

Boven: Rudolf Sikkema, onder: Piet 66 van Haakswold

Diepgewortelde du urzaamheid

Totaalvererfers bleven terecht lang in aanzien bij de Drentse veehouders

Toen de Centrale vereniging Drenthe-Overijssel in 1954 de hand wist te leggen op de fokstier van fokvereniging Haakswold, de vermaarde Anna's Ademazoon Bernard 29100 NRS, was men het over de standplaats snel eens. Albert Vleems van het KI-stationetje aan de Lievinge bij Beilen genoot al reputatie als stierenverzorger van Midden-Drenthe, resultaat van de eerste fusie in de buurt. Die kwam pas 'na veel overleg' tot stand en vooral directeur Jan Willem Thijn van de Drentse Gezondheidsdienst voor Dieren bleef zich inzetten voor werkbare eenheden.

De kleine dorps-KI's koesterden vaak hun eigen historie. Dat gold mogelijk terecht voor Oosterhesselen, waar twee jaar lang gebruik werd gemaakt van de begaafde Evert (als zoon van Adema Wytsturt, gefokt door Acronius Hettinga in Cornjum), die in stal Evert de Boer in Ureterp prachtige melkkoeien achterliet.

De fusie van 1956 hield in dat Midden-Drenthe na de afdeling KI van de Landbouwbank in Meppel – bijna 50.000 eerste inseminaties – de tweede Drentse vereniging in omvang was. Veeveelconsulent Willem Bakker vond het uitstekend dat de nieuwe stamboekin-

het nieuwe station bij Beilen werd gebouwd, waarin plaats was voor de 15 stieren die in hoofdzaak bloed voerden van de Friese Anna's Adema en Adema 279.

Twee stayers

De oude Bernard was flink op weg preferent te worden toen Albert Vleems in de nieuwe behuizing 'met laboratorium en vergaderruimte' diens kleinzoon mocht verwelkomen. Uit de Corries van Geuchien Pol in Ruinerwold kwam eerst de Anna's Ademazoon Piet 12 van Haakswold en NRS-kampioene Corrie 55 leverde Piet 44 van Haakswold, die Wytsturt Anna's Adema als vader had. Het waren 'allrounders', die evenwel niet konden tippen aan de in 1958 als

bevruchtingsresultaten van de stieren. In 1972 stond Midden-Drenthe helemaal onderaan de Nederlandse lijst, terwijl nog minder dan twee procent van de inseminaties werd uitgevoerd met diepvriessperma. Intussen stond de volgende fusieronde voor de deur in Drenthe. In januari 1974 groeide 'Meppel' uit tot een werkelijke reus, terwijl Midden-Drenthe de leden van De Hondsrug in Odoorn mocht verwelkomen. Met ruim 35.000 eerste inseminaties was er volop empoel voor – om maar een gezichtsbehalter te noemen – Bonne 5 uit de vaak geraadpleegde stal van Jaap Oosten in Blankenham. Bonne, die twaalf jaar oud zou worden in Beilen, kende een toen actuele afstamming: Adema 441 x Adema 469: 'Knolbloed' derhalve, dat in trek was, ook bij de verspieters van voorzitter Albert Reinds.

Uit de Bernarddochter Corrie 79 – nu van Jan Derks Alberti, die het bedrijf en de koeien van buurman Pol had overgenomen na diens overlijden – kwam de 469-zoon Piet 66 van Haakswold, een echte stayer, die zelf stokoud alsnog preferent werd. Zijn dochters waren wat weinig melkrijk, maar ze toonden een opvallende duurzaamheid.

Naar groter eenheden

De vorming van een provinciale KI-vereniging in 1985 betekende een tussentap, dat was de nieuwe bestuurders duidelijk. Voorzitter Jan Haikens was al

Rechts: het complex in 2004
Onder: het station in 1962

